

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723200419
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7723200419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1 11CoCsp/49/2024

11CoCsp/49/2024

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zast. Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. E. XX, zast. občianskym združením ZEMPLÍN – S, so sídlom Michalovce, Topolianska 174, IČO: 53360851, o zaplatenie 405,07 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 3.9.2024, č. k. 29Csp/5/2023-167

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

12 11CoCsp/49/2024

11CoCsp/49/2024

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 3.9.2024, č. k. 29Csp/5/2023-167 (ďalej len „rozsudok“) zamietol žalobu v celom rozsahu (I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 405,07 € s prísl. na tom skutkovom základe, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 25.10.2022 medzi postupcom Tatra banka, a.s. a žalobcom postúpil postupca pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Žalobca uviedol, že dňa 26.5.2017 bola medzi postupcom a žalovanou uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 3017528678, na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky, pričom podmienky čerpania peňažných prostriedkov, ich splácania ako aj podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach

(ďalej len „VOP“). Žalovaná si zmluvné povinnosti napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila a vzhľadom na skutočnosť, že sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bola súčasne upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) podaním zo dňa 30.3.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu 405,07 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 380,74 €, zmluvného úroku vo výške 22,79 € a úrokov z omeškania vo výške 1,54 €. Zároveň žalobca uplatnil nárok na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny 380,74 € počnúc dňom 26.10.2022, t.j. dňom nasledujúcim po nadobudnutí účinnosti postúpenia pohľadávky.

3.1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel zo skutkového stavu zodpovedajúceho opisu žalobcom tvrdených skutočností a vec právne posúdil podľa ustanovení právnych predpisov účinných ku dňu uzavretia zmluvy, a to ust. § 497, § 503 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObchZ“), § 1 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. a), b) a d), § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 4, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 100, § 101, § 103, § 517 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1 a 2 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že právny predchodca žalobcu Tatra banka, a.s. a žalovaná uzavreli dňa 26.5.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 550 € a žalovaná sa zaviazala spotrebiteľský úver splatiť v mesačných splátkach, t.j. celkovo sumu 822,44 €, pričom výška mesačnej splátky pri počte 72 splátok bola 11,27 € a konečná splatnosť úveru bola stanovená na 72 mesiacov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky.

3.2. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovanou a dospel k záveru, že táto nie je dôvodná. Mal preukázať, že zmluve mala žalovaná stanovenú povinnosť platiť splátky vo výške 11,27 € ku 25. dňu príslušného mesiaca. Uvedol, že veriteľ (žalobca) sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplatenie ktorej sa stal splatným celý dlh, za ktorú súd považoval splátku splatnú v januári 2020, t.j. dňa 26.4.2020. Uvedené vyvodil z prehľadu splácania (č.l. 26, posledná zaplatená splátka: 17.12.2019 vo výške 11,27 €). Trojročná premlčacia lehota preto žalobcovi uplynula dňom 26.4.2023. Keďže žalobný návrh bol podaný dňa 31.1.2023, bol podaný pred uplynutím trojročnej premlčacej doby, teda včas a nedošlo k premlčaniu nároku.

3.3. Súd sa ďalej zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a skúmal, či boli v danom prípade splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky zo strany právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. Poukázal na to, že právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky, a tým na strane spotrebiteľa privodiť stav straty výhody splátok, je upravené v ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Jednou zo zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti je, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky veriteľovi vznikne najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Druhou podmienkou, ktorá musí byť splnená, je povinnosť dodávateľa pred jednorazovým zosplatením pohľadávky upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. V danom prípade mal súd za to, že žalovaná bola v omeškani so splátkou splatnou dňa 25.1.2020 vo výške 11,27 €, a teda do omeškania sa dostala dňa 26.1.2020. Najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením (t.j. po 26.1.2020), bola splátka splatná dňa 25.4.2020 (pretože do splatnosti splátky splatnej dňa 25.3.2020 ešte neuplynuli tri mesiace). Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že veriteľ písomným podaním zo dňa 9.12.2019 upozornil žalovanú, že ku dňu 7.12.2019 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a následne ku dňu 30.3.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru (č.l. 21). Súd mal však za to, že týmto dňom neuplynula lehota troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškание ktorej sa stal splatným celý dlh, a teda nebola splnená zákonná podmienka na platné zosplatenie dlhu. Taktiež mal preukázať, že z výzvy zaslanej žalovanej pred mimoriadnym zosplatením (zo dňa 9.12.2019) nie je zrejmé, pre ktorú konkrétnu omeškanú splátku žalobca uplatňuje predčasné zosplatenie úveru. Oznamenie o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 30.3.2020 z tohto dôvodu súd považoval za neurčité, v dôsledku čoho bolo žalovanej znemožnené

účinne sa brániť. Žalovaná taktiež nebola poučená o možnosti postúpenia pohľadávky, ak bude trvať jej omeškanie nepretržite po dobu 90 dní. Súd skúmal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v danej veci došlo k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľského úveru medzi bankou a nebankovým subjektom, kedy je potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa zákona o bankách zakotvenú v ust. § 92 ods. 8 tohto zákona, ako aj v § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Po posúdení tejto otázky v uvedených súvislostiach uviedol, že v konkrétnom prípade sa nepostupovala pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru ani pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keďže nedošlo k platnému a zákonnému zosplatneniu celého úveru. Na žalobcu teda nebola žalovaná pohľadávka riadne postúpená, v dôsledku čoho vyvodil záver, že žalobca nie je vo veci aktívne vecne legitimovaný. Z tohto dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Ďalšie argumenty strán sporu považoval za nadbytočné, preto nepovažoval za potrebné sa nimi osobitne zaoberať. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že v spore úspešnej žalovanej priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

4.1. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, prípadne rozsudok zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru postupcom podľa § 53 ods. 9 v spojitosti s § 565 OZ uviedol, že sa nestotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.3.2020 je neplatné preto, že v ňom absentuje identifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie dlhu. Poukázal na zákonné ustanovenia, z ktorých vyplýva, že na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby: 1/ bola táto možnosť dohodnutá, 2/ dlžník bol v omeškaní aspoň tri mesačné splátky a 3/ dlžník bol na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti veriteľom upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva, pričom veriteľ vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ (avšak ani v oznámení o zosplatnení) nie je povinný špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal, a teda pre ktorú splátku k zosplatneniu došlo. Mal za to, že v predmetnej veci zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa § 565 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovanou dohodnutá, žalovaná bola v omeškaní so zaplatením splátok aspoň tri mesiace, pričom postupca upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva v zmysle § 565 OZ (podaním zo dňa 9.12.2019). Vzhľadom na uvedené mal žalobca za zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 30.3.2020 – toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022, uznesenie sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022, uznesenie sp. zn. 7Cdo/26/2023 z 29.11.2023 a ďalšie) pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.12.2019 (t.j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace, pričom žalovaná bola nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornená. Podľa žalobcu špecifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru by bola, prihliadnúc na cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nadbytočná, keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky, a teda veriteľ si nemôže „vybrať“, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. Žalobca zdôraznil, že žiadne zákonné ustanovenie neukladá postupcovi povinnosť v oznámení o zosplatnení (ani v žiadnej inej výzve) špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa žalovaný omeškal a poukázal v tejto súvislosti na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.1.2024, sp. zn. 1Cdo/123/2022. Takúto povinnosť veriteľa považoval žalobca za absurdnú, nakoľko spotrebiteľ, ktorý uzatvoril predmetnú zmluvu, čerpal poskytnuté finančné prostriedky a svoje záväzky sa zaviazal splácať, objektívne musí mať vedomosť o tom, koľko a kedy na poskytnutý úver uhradil, a teda ktorá splátka je tá, s ktorou sa omeškal, prípadne kedy a koľko mal uhradiť a neuhradil (nakoľko tieto informácie vyplývajú zo samotnej zmluvy). Žalobca ďalej v nadväznosti na rozhodnutie súdu uviedol, že určenie, pre nezaplatenie ktorej konkrétne určenej splátky nastalo zosplatnenie dlhu, je právnym posúdením, t.j. je výhradne na posúdení súdu a žalobca nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť, čo napokon aj bezpochyby urobil.

4.2. V ďalšej časti odvolania žalobca upriamil pozornosť na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, v rámci ktorej tento opakovane konštatoval, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95, IV. ÚS 108/2010), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Ústavný súd SR v náleze zo dňa 21.11.2017, sp. zn. III. ÚS 289/2017 uviedol, že: „Naopak, postoj všeobecných súdov vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávanej veci, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu“. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/13/2024 zo dňa 4.9.2024, 11CoCsp/15/2024 zo dňa 5.8.2024 a 11CoCsp/9/2023 zo dňa 19.6.2024, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoCsp/1/2024 zo dňa 30.1.2024, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 26CoCsp/1/2023 zo dňa 11.1.2024, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/7/2023 zo dňa 24.10.2023, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/39/2022 zo dňa 31.8.2023 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoCsp/1/2022 zo dňa 30.3.2023. V uvedených rozhodnutiach súdy uvádzali, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo výzve pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru, ani v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (v zmysle § 53 ods. 9 OZ) informáciu, ktorá splátka umožnila žalobcovi pristúpiť k mimoriadnemu zosplateniu, resp. informáciu o tom, s ktorou splátkou a odkedy bol žalovaný v omeškaní. Odvolávajúci sa na doslovné znenie rozhodnutia súdov vyššej inštancie (vrátane Najvyššieho súdu SR, ktorý tento záver vyjadril v uznesení z 30.01.2024, sp. zn. 1Cdo/123/2022), žalobca zastával rovnaký právny názor, podľa ktorého zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v predmetných písomnostiach konkrétne, ktorá splátka je považovaná za omeškanú, resp. ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala.

4.3. Žalobca taktiež odkázal na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 796/2016 zo dňa 22.6.2017, v ktorom ústavný súd uviedol: „Právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenie zákona fakticky „novelizovať“. Mal za to, že postup súdu, ktorým si súd „upravil“ zákonné ustanovenie § 565 OZ a nad rámec zákona „upravuje“, že oznámenie o zosplatení musí obsahovať presnú špecifikáciu omeškanej splátky, s ktorou sa dlžník dostal do omeškania, a teda ktorá vyvolala zosplatenie, je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej (nie moci súdnej). Na základe uvedených skutočností žalobca zastával názor, že zo strany veriteľa nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že uplatnenie práva podľa § 565 OZ je neplatným právnym úkonom, na základe čoho je nesprávny aj následný právny záver o neplatnosti zosplatenia, a tým aj postúpenia pohľadávky. Preto mal žalobca za to, že preukázateľne je aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní.

4.4. Žalobca sa ďalej nestotožnil so záverom súdu, že v danom prípade nebola splnená podmienka trojmesačného omeškania žalovanej. Mal za to, že omeškanie s plnením viac ako tri mesiace sa nevyžaduje v čase vyhotovenia podania v zmysle § 53 ods. 9 OZ, t.j. v čase výzvy pred zosplatením úveru, ale až v čase zosplatenia úveru – uvedený záver explicitne vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Košiciach 6CoCsp/13/2024 zo dňa 4.9.2024, na ktorý žalobca poukázal. Upriamil pozornosť odvolacieho súdu i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/245/2022 zo dňa 26.3.2024, v ktorom o.i. uviedol, že „zostáva právom veriteľa rozhodnúť sa, či k zosplateniu pristúpi alebo nie, zákon len stanovuje podmienky, za splnenia ktorých má právo – nie povinnosť – celý dlh zosplatiť. V tejto súvislosti považoval za dôležité aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne 6CoCsp/16/2023 zo dňa 27.2.2024. V predmetnej veci z predloženej platobnej histórie vyplynulo, že žalovaná neuhradila splátky splatné v dňoch 25.9.2019, 25.10.2019, 25.11.2019 a síce dňa 17.12.2019 žalovaná uhradila sumu vo výške 22,54 € (t. j. dve splátky), ale podľa názoru žalobcu šlo len o doplatenie omeškanej splátky splatnej dňa 25.9.2019 a dňa 25.10.2019, a teda žalovaná bola v čase zosplatenia (podaním zo dňa 30.3.2020) v omeškaní so splátkou splatnou dňa 25.11.2019, 25.12.2019, 25.1.2020, 25.2.2020 a 25.3.2020. Je teda zrejmé, že podmienka trojmesačného omeškania v čase vyhlásenia úveru za predčasne splatný v zmysle § 565 OZ bola splnená a súd dospel k nesprávnemu záveru, pokiaľ predmetný prípad vyhodnotil tak, že nedošlo k platnému zosplateniu.

4.5. K tvrdeniu, že žalovaná nebola poučená o možnosti postúpenia pohľadávky v prípade nepretržitého omeškania dlžníka po dobu 90 dní a bez splnenia týchto podmienok nemohlo prísť k (platnému) postúpeniu pohľadávky, žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.9.2023, podľa ktorého: „Výzva banky - veriteľa dlžníkovi na splnenie omeškaného dlhu pred postúpením pohľadávky tretej osobe podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, nemusí byť tzv. kvalifikovaná, teda nemusí obsahovať poučenie dlžníka o tom, že v prípade neuhradenia omeškaného dlhu je banka oprávnená svoju pohľadávku postúpiť tretej osobe.“

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny. Preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok potvrdil.

7. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP týkajúci sa skutkových väd rozhodnutia (nesprávnych skutkových zistení), je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré sú založené na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Právne posúdenie veci je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval a vyvodil nezodpovedajúce závery o právach a povinnostiach strán.

11. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového

stavu vyvodil aj správny záver o tom, že žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie v konaní. Preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie dáva odpoveď na rozhodujúce tvrdenia, argumenty a námietky sporových strán. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prijať iné rozhodnutie v prospech žalobcu.

12. Podstatným z hľadiska rozhodnutia vo veci bolo vysporiadať sa s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a platnosti postúpenia pohľadávky v nadväznosti na jeho tvrdenie, že došlo k platnému zosplatneniu pohľadávky i napriek tomu, že výzva predchádzajúca zosplatneniu ako aj Oznámenie o vyhlásení splatnosti úveru a výzva na zaplatenie (č.l. 21) neobsahovali predovšetkým údaj o konkrétnej splátke, pre ktorú veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ale aj poučenie o riziku postúpenia pohľadávky na tretí subjekt.

13. V preskúmanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa domáha od žalovanej zaplatenia dlžnej sumy 405,07 € s prísl. zo záväzkového právneho vzťahu založeného zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 3017528678 uzatvorenou dňa 26.5.2017 medzi právnym predchodcom žalobcu Tatra banka, a.s. a žalovanou (ďalej tiež len „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 550 €, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach (v počte 72) vo výške 11,27 € od 25.6.2017 do termínu konečnej splatnosti úveru. Výška úrokovej sadzby predstavovala 13,60 % ročne, dojednaná ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) - 16,40 %, výška priemernej RPMN - 15,70 %, výška odplaty - 16,06 %, poplatok za úver - 11 € a výška celkovej čiastky, ktorú musel dlžník zaplatiť sumu, bola stanovená na sumu 822,44 €. Keďže žalovaná svoj dlh riadne neuhradzovala, právny predchodca žalobcu jej dňa 9.12.2019 zaslal výzvu pred mimoriadnou splatnosťou, v ktorej žalovanú (dlžníka) vyzval na bezodkladné (najneskôr do piatich kalendárnych dní) zaplatenie dlžnej sumy a upozornil ju na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Pre nesplácanie pohľadávky veriteľ listom zo dňa 30.3.2020 označeným vo veci „Oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie“ celý úver predčasne zosplatnil a žalovanú zároveň vyzval na úhradu zostatku úveru vrátane príslušenstva vo výške 403,81 € (z toho istina 380,74 €, riadne úroky 22,59 € a úrok z omeškania 0,48 €). Pohľadávku voči žalovanej nadobudol žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.10.2022 (uzavretej medzi Tatra bankou, a.s. ako postupcom a EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako postupníkom).

14. Keďže v danom prípade ešte pred podaním žaloby došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu (banky/postupcu/ - Tatra banka, a.s.) na žalobcu (nebankový subjekt / postupník/ - EOS KSI Slovensko, s.r.o.), správne sa súd prvej inštancie zaoberal predovšetkým otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda skúmal, či žalobca je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem „vecná legitímácia“. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004). V prípade nároku zo zmluvy o poskytnutí úveru to bude veriteľ z takejto zmluvy (banka). Iný subjekt, než veriteľ zo zmluvy o poskytnutí úveru, ktorý uzavrel s klientom zmluvu o poskytnutí úveru, sa môže úspešne domáhať plnenia z takejto zmluvy iba v prípade, ak preukáže, že pohľadávka veriteľa zo zmluvy na neho prešla alebo bola prevedená, a to v súlade s právnym poriadkom. Jedným zo spôsobov zmeny v osobe veriteľa je aj postúpenie pohľadávky zmluvou, t.j. dvojstranným právnym úkonom. V prípade, že veriteľom je banka, na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky okrem všeobecných náležitostí právneho úkonu je potrebné splniť aj ďalšie podmienky stanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

15. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

16. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (25.10.2022), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Rozborom ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

18. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt sa vyžaduje v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách kumulatívne splnenie týchto podmienok: a) existencia splatnej pohľadávky, b) písomná výzva banky na splnenie dlhu dlžníkovi, ktorý je v omeškaní s plnením a jej preukázateľné doručenie dlžníkovi a c) dlžníkovo nepretržité omeškanie viac ako 90 dní so splnením jeho záväzku voči banke. Je pritom na veriteľovi preukázať tieto skutočnosti, vrátane dôkazu preukazujúceho doručenie takejto výzvy dlžníkovi bankou.

19. Súdna prax je jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 a ďalšie).

20. Z uvedeného vyplýva, že podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách je v prvom rade existencia splatnej pohľadávky v čase postúpenia. Banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere, pretože môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatnej pohľadávky inému subjektu ako je banka, by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky) ako banka, keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatnú pohľadávku.

21. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (v roku 2022) nebol úver, ktorý bol poskytnutý žalovanej právny predchodcom žalobcu Tatra bankou, a.s. splatný, a to vzhľadom na dojednanú konečnú splatnosť úveru dňa 25.6.2023. Muselo teda ísť o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky. Právny predchodca žalobcu ako pôvodný veriteľ musel platne vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Správne preto súd prvej inštancie skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 OZ, t.j. k postúpeniu splatnej pohľadávky.

22. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ (v znení účinnom do 31.10.2024) ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Z cit. zák. ustanovení vyplývajú podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktorými sú v zmysle § 565 OZ: 1/ možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2/ dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3/ veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, a to: 1/ veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2/ veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. V danom spore žalobca splnenie povinností v zmysle cit. ustanovení pre platné postúpenie pohľadávky jeho právnym predchodcom preukazoval Výzvou pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 9.12.2019 (č.l. 23 spisu), Oznámením o vyhlásení splatnosti a výzvou na zaplatenie zo dňa 30.3.2020 (č.l. 21), Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 25.10.2022 (č.l. 8), Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 2.11.2022 (č.l. 25) a Prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok (č.l. 13).

29. Súd prvej inštancie v danej veci založil svoj záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na úvahe, že jeho právny predchodca neplatne zosplatnil celý dlh, keď žalovanej zaslal výzvu pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 9.12.2019 a Oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzvu na zaplatenie zo dňa 30.3.2020, pričom ani v jednej z týchto listín nebola konkretizovaná omeškaná splátka, pre ktorú právny predchodca žalobcu uplatnil právo na predčasné zosplatenie úveru. Z uvedeného dôvodu obe listiny posúdil súd prvej inštancie ako neurčité právne úkony, sankcionované absolútnou neplatnosťou podľa § 37 OZ. Ďalší dôvod neplatného zosplatenia videl súd v tom, že nedošlo k uplynutiu troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie ktorej sa stal splatným celý dlh (ktorú lehotu stanovuje § 53 ods. 9 OZ), pričom za splátku, s ktorou bola žalovaná v omeškaní, považoval splátku splatnú dňa 25.1.2020 na rozdiel od žalobcu, ktorý v odvolaní za rozhodnú splátku považoval splátku splatnú dňa 25.12.2019. Zároveň podotkol, že žalovaná taktiež nebola poučená o možnosti postúpenia pohľadávky, ak bude omeškanie dlžníka trvať nepretržite po dobu 90 dní.

30. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého - i keď žalobca preukázal doručenie oboch listín žalovanej, ani z jednej listiny nie je zrejma konkrétna omeškaná splátka, pre ktorú prišlo k zosplateniu úveru, nakoľko nimi bola žalovaná len vyzvaná na úhradu tam špecifikovaných dlžných súm.

31. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024, ktorým bola riešená otázka, či vo výzve veriteľa dlžníkovi pred zosplatením podľa § 53 ods. 9 OZ je veriteľ povinný uvádzať aj konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní, s takým záverom, že pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva - odkaz na § 53 ods. 9 OZ) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne

môže zosplatiť celý dlh. Najvyšší súd SR tiež uviedol, že identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru. Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť zosplatený celý úver. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

32. S uvedeným záverom sa stotožnil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.9.2024, v ktorom uviedol, že „... neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, malo za následok neplatnosť zosplatenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore“.

33. Otázka splnenia podmienok vyplývajúcich z ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ bola tiež predmetom posúdenia Najvyšším súdom SR aj v rozhodnutí zo dňa 13.2.2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2025, pod R 34/2025, v zmysle ktorého „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.októbra 2024). Najvyšší súd dospel k záveru, že „na právny úkon nekonkretizujúci splátku je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakoľko aj napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ“.

34. S poukazom na závery vyplývajúce zo zmienených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ako aj z rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov Slovenskej republiky pod č. R 34/2025 (uznesenie sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025), aj odvolací súd zastáva názor, že právny úkon tzv. zosplatenia úveru veriteľom musí obsahovať konkrétnu splátku, pre ktorú prichádza zosplatenie, a to z dôvodov: 1/ určenia, či k uplatneniu práva (zosplateniu dlhu) došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 OZ), 2/ identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby ako aj 3/ potreby vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru. V prípade absencie tejto náležitosti je právny úkon neurčitý a zákon obchádzajúci, sankcionovaný absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, či už podľa § 37 alebo § 39 OZ. Cit. rozhodnutiami vyslovené riešenie právnej otázky je potrebné považovať za zjednocujúce a formulovaný právny názor za ustálený v rozhodovacej praxi (porov. nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 115/2020), ktorý súdy sú povinné rešpektovať a riešenie právnej otázky obsiahnuté v už publikovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zohľadniť a aplikovať v zmysle judikatúrnej záväznosti pri rozhodovaní v iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadoch.

35. V danom prípade vo výzve veriteľa pred zosplatením zo dňa 9.12.2019 ani v Oznámení o vyhlásení splatnosti zo dňa 30.3.2020, nebola špecifikovaná konkrétna omeškaná splátka, pre ktorú veriteľ dlh predčasne zosplatiť, obe výzvy súd prvej inštancie celkom správne posúdil ako neurčité a z tohto dôvodu aj neplatné právne úkony. Ak úver nebol platne zosplatený, v čase postúpenia pohľadávky (25.10.2022) nebola celá pohľadávka splatná (išlo o tzv. „živý úver“), a preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. a § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré výslovne zakazujú postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, ak nie sú splnené podmienky upravené v tomto ustanovení. V dôsledku uvedeného sa žalobca (postupník) nestal nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia z pohľadávky svojho právneho predchodcu Tatra banka, a.s. voči žalovanej, a teda nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom spore. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, pokiaľ žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v celom rozsahu zamietol.

36. S poukazom na uvedený záver odvolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa otázkou, či (ne)bola dodržaná lehota troch mesiacov omeškania so zaplatením tej ktorej splátky v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

37. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vecnú správnosť napadnutého rozsudku nie je spôsobilá spochybníť ani odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil náležitosti výzvy pred zosplatením zo dňa 9.12.2019, resp. Oznámenia o vyhlásení splatnosti a výzvy na zaplatenie zo dňa 30.3.2020 v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď mal za to, že v uvedenej výzve mal byť dlžník upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky na iný (aj nebankový) subjekt bez súhlasu dlžníka. V tejto otázke odvolací súd nad rámec dôvodov tohto rozhodnutia poznamenáva, že k náležitostiam výzvy na plnenie pred postúpením bankovej pohľadávky súdna prax už zaujala stanovisko napr. v uzneseniach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 a 1Cdo/154/2022, v ktorých najvyšší súd uviedol, že z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z tohto ust. však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne upozorňovať, resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po uplynutí lehoty 90 dní omeškania bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Uvedené požiadavky sú nad rámec zákona a nie je možné ich vyžadovať ani ich nesplnenie považovať za dôvod neplatnosti postúpenia pohľadávky banky na základe § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ak by zákonodarca mienil uložiť banke povinnosť vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách upozorniť na možnosť postúpenia pohľadávky, bol by to v tomto ust. explicitne uviedol podobne ako je v ust. § 53 ods. 9 OZ výslovne formulovaná požiadavka, aby veriteľ pred predčasným zosplatením pohľadávky upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách takéto upozornenie nevyžaduje, a preto vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nemusí banka klienta upozorniť na možnosť postúpiť pohľadávku na tretí subjekt.

38. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil napadnutý rozsudok v zamietavom výroku vo veci samej, ako aj v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalovanej v spore, ako vecne správny.

39. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nárok na ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a plne úspešnej žalovanej podľa obsahu spisu v odvolacom konaní žiadne trovy preukázateľne nevznikli.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

2

11CoCsp/49/2024

11CoCsp/49/2024

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).